

JÄTEHUOLLON LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN PERUSTAMINEN

KHALL § 161

Valmistelija: kunnanjohtaja Riitta A. Tilus, Kermanrannantie 7, 79700 Heinävesi, gsm 040 5505 811, fax (017) 561 790, email: riitta.a.tilus@heinavesi.fi

Varkauden kaupungin tekninen virasto on kirjelmällään 26.4.2010 esittänyt, että jätehuoltoyhteistyössä mukana olevat kunnat tekisivät yhtäpitävät päätökset jätehuollon liikelaitoskuntayhtymän perustamisesta touko-kesäkuun aikana.

Jätelaissa kunnan tehtäväksi säädetty jätehuollon järjestäminen on jätehuollon yhteistyökunnissa hoidettu 1.7.1994 solmitulla jätehuollon yhteistyösopimuksella. Juvan kunta liittyi jätehuollon yhteistyöhön 1.2.2007, jolloin sopimus päivitettiin. Sopimuksen mukaiset omistusosuudet laitoksesta ovat: Heinävesi 9,4 %, Joroinen 11,4 %, Juva 11,1 %, Leppävirta 20,8 % ja Varkaus 47,3 %.

Jätehuollon lainsäädäntö on vuosien aikana muuttunut ja toiminnan vastuut ja vakuusvaatimukset ovat tiukentuneet. Tilintarkastajat kiinnittivät Varkauden kaupungin vuoden 2007 tilintarkastuksen yhteydessä huomiota mm. pakollisen jälkihoitovarausten puuttumiseen. Sopimukseen perustuva hallinto hajauttaa ja kirjavoittaa varausten kirjanpitomenettelyn, myös ympäristöluvan mukaisen vakuuden asettaminen ja päivittäminen tilanteiden muuttuessa on hankalaa. Tarkastuskertomuksessa tilintarkastajat esittivätkin, että jätehuolto olisi syytä eriyttää taseyksiköksi tai liikelaitokseksi, jolloin voitaisiin pakollisten varausten lisäksi tehdä myös investointivarauksia tulevia investointeja varten.

JHTT Olli Ainasvuoren (Audiator Oy Kehittämispalvelut) tekemän selvityksen perusteella jätejohtoryhmä päätti yksimielisesti suosittaa, että jätehuollon hallintomalliksi valittaisiin liikelaitoskuntayhtymä.

Jätejohtoryhmä pyysi kunnilta 13.5.2009 lausuntoa jätehuollon liikelaitoskuntayhtymän perustamisesta 15.6.2009 mennessä. Yhteistyökuntien kunnanhallitukset käsittelivät lausuntopyynnön ja sen liitteenä olleet perustamis- ja perussopimusluonnokset kesän aikana ja tekivät myönteisen päätöksen valmistelun jatkamisesta. Lopullisessa valmistelussa on perussopimukseen lisätty 21 §, jossa sovitaan sopimuksen mahdollisista muutoksista kuntalain 79 § säännöksiä noudattaen.

Joroisten kunta pyysi syyskuussa 2009 Työ- ja Elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnalta lausuntoa eräistä jätehuollon liikelaitoskuntayhtymän perustamiseen liittyvistä kirjanpitokäytännöistä. Ennen lopullisten päätösesitysten tekemistä kuntien hallituksille/valtuustoille päätettiin odottaa kirjanpitolautakunnan lausuntoa. Koska oli odotettavissa, että lausunto saadaan vasta vuoden lopulla, siirrettiin liikelaitoskuntayhtymän mahdollinen aloitus vuoden 2011 alkuun.

Kirjanpitolautakunta antoi lausuntonsa 15.12.2009. Lausunnon mukaan omaisuus voidaan arvostaa enintään käypään arvoon varovaisuuden periaate huomioon ottaen. Käyvällä arvolla tarkoitetaan hyödyke-erästä riippuen sen käyttöarvoa palvelutuotannossa tai todennäköistä luovutusarvoa. Poistonalaisen hyödykkeen käypää arvia määriteltäessä

voidaan perusteena käyttää hankintamenoa korjattuna kustannustason muutosta vastaavalla indeksillä. Tästä arvosta tehdään hyödykkeen kulunutta käyttöaikaa tai toteutunutta täyttöastetta vastaavat poistot.

Liikelaitoskuntayhtymän perustamisen yhteydessä kunnat luovuttaisivat omistuksessaan olevan jätehuollon omaisuuden apportina liikelaitoskuntayhtymälle. Omaisuus arvotetaan hankintamenoon perustuen ja muutetaan Tilastokeskuksen määrittelemän rakennuskustannusindeksin muutosta kuvaavan luovutushintakertoimen perusteella nykyarvoon. Liikelaitoskuntayhtymän peruspääoma muodostuisi siirtyvän omaisuuden ja velkojen erotuksena.

Nykyarvotetun omaisuuden määrä 31.12.2009 tilanteen mukaan olisi 2.112.461 €. Jätehuollolla oli vuoden 2009 vaihteessa saamia 548.455 €. Varsinaisia velkoja ei ole, joten apportina luovutettavan omaisuuden arvoksi muodostuu 2.660.916 €, mikä olisi myös liikelaitoskuntayhtymän peruspääoma.

Luovutuksesta kirjataan osakaskunnille voitto, jonka suuruus on tasearvon ja luovutusarvion erotus. Alla on alustava laskelma kuntien omistusosuuksista ja luovutusarvoista:

	Osuus	Osuuden arvo
Heinävesi	9,4 %	250 126 €
Joroinen	11,4 %	303 344 €
Leppävirta	20,8 %	553 470 €
Juva	11,1 %	295 361 €
Varkaus	47,3 %	1 258 613 €

Laskelma täsmentyy omaisuuden luovutushetkellä olevan tasearvon ja saamisten perusteella. Lopulliseen laskelmaan otetaan mukaan myös vuoden 2010 investointeihin käytetty meno, jolloin omaisuuden arvo hieman kasvaa.

Liikelaitoskuntayhtymässä kuntien sopimukseen perustuvat vastuut ja varautuminen sekä jätehuollon investointimenot siirtyisivät yhteen juridiseen yksikköön ja yhden toiminnanharjoittajan vastattavaksi. Taksapolitiikka, talouden- ja toiminnanohjaus säilyisi liikelaitoskuntayhtymässä kuntien hallinnassa, kuten nykyisessäkin hallintomallissa.

Liikelaitoksen organisaatio olisi nykyinen jätehuollon organisaatio ja se ostaisi pääosan hallinto- ja talouspalveluista kunnilta, kuten se nykyisinkin tekee Varkauden kaupungin tulosityksikkönä.

Liikelaitoskuntayhtymä mahdollistaa myös nykyisen käytännön maksaa kuntien luovuttamalle pääomalle korkoa ja tilittää tilikauden ylijäämän kunnille niiden osuuksien suhteessa.

Esityslistan liitteenä nro 1 on sopimus liikelaitoskuntayhtymän perustamisesta, perussopimus, hallintosääntö ja tarkastussääntö.

Kj: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat jätehuollon liikelaitoskuntayhtymän perustamissopimuksen, perussopimuksen, hallintosäännön ja tarkastussäännön sekä luovuttaa omistusosuutensa apportina perustettavalle Keski-Savon jätehuolto

liikelaitoskuntayhtymälle.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

VSTO § 43

Päätös: Hyväksyttiin kunnanhallituksen esitys.

Toimeenpano: tekninen toimi, kpito
Tiedoksi: Varkauden kaupungin tekninen virasto